

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Åge Eivind Aslaksen	121	18/936

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
068/20	Kommunestyret	PS	17.06.2020

Regionalplan for klimatilpasning - Høring av planforslag

Rådmannens forslag til vedtak:

Strand kommune støtter forslag til Regionalplan for klimatilpasning, men har følgende merknad til planen:

Klimapåslag bør innarbeides tydeligere som en del av Byggteknisk forskrift, og ikke være noe som hver enkelt kommune skal vurdere selvstendig. Dette kan fylkeskommunen forsøksvis kommunisere til statlig nivå.

Jørpeland 18.05.2020

Ketil Reed Aasgaard
rådmann

Kommunestyret - 068/20

KOM - behandling:

Det ble ikke lagt fram andre forslag.

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

KOM - vedtak:

Strand kommune støtter forslag til Regionalplan for klimatilpasning, men har følgende merknad til planen:

Klimapåslag bør innarbeides tydeligere som en del av Byggteknisk forskrift, og ikke være noe som hver enkelt kommune skal vurdere selvstendig. Dette kan fylkeskommunen forsøksvis kommunisere til statlig nivå.

Saksopplysninger:

Sammendrag

Rogaland fylkeskommune har sendt regionalplan for klimatilpasning er sendt på høring.

Med klimatilpasning menes planlegging og gjennomføring av tiltak for å håndtere naturfare som flom, ras og stormflo, og mer gradvise påvirkninger som klimaendringer gir. Planen prioriterer tiltak og samhandling for å redusere risiko knyttet til konsekvenser av klimaendringer.

Planens visjon:

Sammen for et klimarobust og bærekraftig Rogaland

Planens hovedmål:

Vi skal sikre et bærekraftig samfunn som er godt forberedt på, og tilpasset, klimaendringene.

Planens delmål:

«Kunnskap og kompetanse»
«Velfungerende økosystemer»
«Klimarobust og tilpasningsdyktig samfunn»

[Lenke til alle høringsdokumenter](#)

Fakta

Planen består av tre dokumenter som sendes samlet ut på høring: Regionalplandokument, med tilhørende handlingsprogram og kunnskapsdel.

Regionalplandokumentet (2020-2050) inneholder visjon, mål, satsingsområder og retningslinjer. Dette dokumentet angir retning og prioriteringer for arbeidet.

Handlingsprogrammet beskriver hvilke tiltak som skal gjennomføres i perioden 2020-2024, og som følger opp mål i planen.

Kunnskapsdelen oppsummerer viktig kunnskap som planen bygger på.

Lover, forskrifter, rundskriv

Plan- og bygningsloven og Naturmangfoldloven m.fl.

En regional plan er ikke juridisk bindende, men planen skal legges til grunn for den kommunale planleggingen, og for regionale og statlige myndigheters planlegging og virksomhet i planområdet. Berørte myndigheter kan fremme innsigelse til nye kommunale planer som ikke er i tråd med den regionale planen. Vedtatte arealplaner vil fortsatt gjelde.

Gjeldende planer, retningslinjer og vedtak

I Regional planstrategi (2016-2020) ble det vedtatt å utarbeide en overordna og strategisk regional plan for klimatilpasning.

Innkomne uttalelser

Ikke relevant.

Barn og unge

Klimatilpasning er viktig for sikkerheten til alle aldersgrupper.

Naturmangfaldlova §8-12

Velfungerende økosystemer er et av tre delmål i planen.

Alternative løsninger med konsekvenser

Alternativ 1

Strand kommune støtter forslag til Regionalplan for klimatilpasning i Rogaland, men har følgende merknad til planen:

Klimapåslag bør innarbeides tydeligere som en del av Byggteknisk forskrift, og ikke være noe som hver enkelt kommune skal vurdere selvstendig. Dette kan fylkeskommunen forsøksvis kommunisere til statlig nivå.

Alternativ 2

Strand kommune støtter forslag til Regionalplan for klimatilpasning i Rogaland med andre endringsforslag.

Vurdering og konklusjon

Retningslinjer

Planen inneholder følgende retningslinjer som skal legges til grunn for kommunale, fylkeskommunale og statlige planarbeider og beslutningsprosesser:

i. Innledning – kunnskap og planlegging

a) Nasjonale føringer i klimatilpasningsarbeidet, og nasjonalt tilrettelagt kunnskap om forventet klimaendringer, skal innarbeides, og legges til grunn for all planlegging, forvaltning og saksbehandling.

b) Føre-var prinsippet knyttet til klimafremskrivningene, og den lokale fysiske klimarisikoen, skal inngå som vurderingsmomenter i all areal- og samfunnsplanlegging.

ii. Samfunnssikkerhet og naturfare

a) Det skal ikke legges til rette for ny utbygging eller videre utbygging i områder med vesentlig eller økende naturfare, som flom, skred og stormflo. For sentrale utbyggingsområder kan det tillates utbygging dersom det kompenseres med avbøtende tiltak

som bidrar til at utbyggingen ikke medfører økt risiko for skade på liv eller infrastruktur.

Krav til avbøtende tiltak bør gis med grunnlag i sakkyndige utredninger.

b) Utbygging langs sjø bør vurderes særskilt med hensyn til havnivåstigning, stormflo og bølger. Det bør vurderes å opprette hensynssoner (bufferoner) langs sjø for å regulere videre arealbruk.

iii. Overvannshåndtering

a) Ny utbygging, fortetting eller transformasjon, skal ikke bidra til økt sårbarhet (skaderisiko) for overvann, eller økt forurensning til resipient, innenfor eller utenfor utbyggingsområdet.

b) Planlegging skal identifisere vannveier og sikre arealer for fordrøyning og infiltrasjon. Overvann håndteres lokalt etter tre-trinns strategien: Infiltrere – forsinke – sikre trygge flomveger.

c) Åpne løsninger for dreneringsveier, flom- og overvannshåndtering prioriteres. Det skal begrunnes dersom bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger for overvannshåndtering velges vekk. (jf. statlige planretningslinjer for klimatilpasning).

d) Det bør lages rutiner for vedlikehold av alle overvanns- og naturbaserte løsninger, og ansvarsforhold for drift og vedlikehold bør avklares i planfasen.

iv. Velfungerende økosystemer

a) Verdien av økosystemtjenestene synliggjøres konkret, vurderes og vektlegges i planleggingen (f.eks matproduksjon, biologisk mangfold, flomdemping). Det bør vurderes mulighet for å bidra til mer klimarobuste økosystemer i alle typer relevante plan- og byggesaker. Økosystemtjenester som er viktig for områdets klimatilpasning (resiliens), bør tas inn som fast vurderingspunkt i KU og ROS.

b) Sammenhengende blågrønne strukturer og økosystem som våtmark, myr og skog, skal tas vare på mest mulig intakte, og om mulig restaureres. Det bør legges vekt på at arealene kan fungere som leveområder for ulike plante, insekt – og dyrearter, også i et endret klima.

c) Det bør opprettes hensynssoner (bufferoner) rundt/langs sårbare verneområder, vassdrag, kulturmiljøer eller områder med verdifulle naturtyper, der arealbruk og klimaendringer truer de fremtidige natur –og verneverdiene til området. Fastsettelse av bredde/lengde på en slik sone bør gjøres med grunnlag i helhetlig analyse, konsekvensutredning, eller lignende. Andre restaurerende tiltak bør vurderes samtidig.

v. Vassdrag og vannmiljø

a) Hensyn til vannmiljø og klimaendringer skal ivaretas i alt planarbeid og aktiviteter som kan påvirke vannmiljøet (jf. vedtatte miljømål i Regionalplan for vannforvaltning).

b) Elver og bekker holdes åpne og bevares så nært opptil sin naturlige form som mulig. Sterkt fysisk påvirkta og/eller forurensa vassdrag skal tilstrebes gjenåpnet og/eller restaurert. Naturlig kantvegetasjon bør tilstrebes etablert langs bekker og elver.

Retningslinjene kan være grunnlag for regionale myndigheter og statsetater for å fremme

innsigelse hvis planforslag er i strid med disse.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen støtter retningslinjene. I tillegg til fordelene som åpen overvannshåndtering gir når det gjelder sikkerhet og naturmangfold gir dette også opplevelseskvaliteter, som også kan være positivt når det gjelder folkehelse, bostedsattraktivitet og turisme.

Utvikling i andel kommuner som setter krav til klimapåslag i kommuneplanens bestemmelser/retningslinjer er valgt som en indikator for måloppnåelse. Kommuneplanen kan gjelde over lang tid og fanger ikke alltid opp endringer i klima eller nye krav til sikkerhet mot naturpåkjenninger. Klimapåslag bør innarbeides tydeligere som en del av Byggteknisk forskrift, og ikke være noe som hver enkelt kommune skal vurdere selvstendig. Dette kan fylkeskommunen forsøksvis kommunisere til statlig nivå.

Handlingsprogram

Det er totalt foreslått 26 tiltak i planens handlingsprogram.

Til hvert tiltak er det beskrevet ansvar for oppfølging, samarbeidspartner, innhold, kostnader og finansiering, kobling til mål i planen og oppstart. Tiltakene er systematisert under fire hovedtema:

1. Klimatilpasningsnettverk
2. Kunnskap- og kompetansetiltak
3. Anbefalte tiltak til kommunene
4. Interne tiltak for Rogaland fylkeskommune

Fylkeskommunen vil invitere til gjensidig forpliktende partnerskap / samarbeidsavtaler for å sikre ressursinnsats og deltakelse fra kommunene. Følgende tiltak er prioriterte og anbefalte for kommunene:

Tiltak 5. Folkevalgtopplæring

Folkevalgtopplæring må inkludere kunnskap om konsekvenser av klimaendringer og behov for lokal klimatilpasning.

Tiltak 12. Etablere ressurser til å jobbe med klimatilpasning

Hver enkelt kommune etablerer et minimum av ressurser for å kunne jobbe aktivt med analyser, strategier, samarbeid, tiltak – som følger opp mål i plan.

Tiltak 13. Kartlegge sårbarhet og klimarisiko

For å kunne lage en god plan for innretning av klimatilpasningsarbeid i en kommune, må behovet for klimatilpasningsinnsats kartlegges.

Tiltak 14. Etablere korttidsnedbørsmåler i innlandsregionen

For å kunne beregne intensitet-varighet-frekvens kurver (IVF) for nedbør for en lokasjon trengs det en måleserie på minst 10 år. Måledata må komme fra en type nedbørmåler som heter vippepluviometer. Per i dag er det i kystregionen av Rogaland nokså bra dekning med

syv stasjoner, mens i det er ingen målinger av korttidsnedbør i innlandsregionen.

Tiltak 15. Utarbeide klimatilpasningsstrategi / plan

Hver kommune (region) utarbeider en plan /strategi for hvordan klimatilpasningsarbeidet skal gjennomføres. Dette kan gjøres gjennom kommuneplanarbeidet, eller egen temaplan.

Tiltak 16. Kommunikasjon og formidling

Informere ut til innbyggerne i kommunen

Rådmannens kommentar:

Tiltakene nevnt over vil kreve en del ressursbruk, men denne ressursbruken kan forebygge en del av de negative konsekvenser og kostnadene i Strand kommune som vil komme som en følge av klimaendringene.